

11. BÖLÜM

YAŞAM AKTİVİTELERİNE DAYALI HEMŞİRELİK MODELİ

Leyla ADIGÜZEL*

NANCY ROPER
(1918-2004)

WINIFRED LOGAN
(1931-....)

ALISON J. TIERNEY
(1948-....)

Yaşam aktivitelerine dayalı hemşirelik modeli Yaşam Modeli ve Hemşirelik Modeli olmak üzere iki boyuttan meydana gelen ve bütüncül hemşirelik bakımı sunmayı hedefleyen bir modeldir. Yaşam modeli yaşam aktiviteleri, yaşam süresi, bağımlılık ve bağımsızlığın sürdürülmesi, yaşam aktivitelerini etkileyen faktörler ve yaşamın bireyselleştirilmesi olmak üzere beş bileşenden meydana gelmektedir. Hemşirelik modelinin ise ilk dört bileşeni yaşam modeli ile aynıdır ve beşinci bileşeni hemşireliğin bireyselleştirilmesi olarak adlandırılmaktadır. Hemşireliğin bireyselleştirilmesi ile hemşirelik sürecinin etkin şekilde yürütülmesi için gerekli basamaklara ve sorulması gereken sorulara da değinmekte olan model temelde farklı bireylere aynı kuramsal çatıyı kullanarak bireysel ve bütüncül bir hemşirelik bakımı sunulmasını hedeflemektedir.

* Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
leylaozkara@ktu.edu.tr

mişlerdir. Model yaşam aktivitelerini etkileyen faktörler nedeniyle her bireyin bu aktiviteleri uygulama şekillerinin farklı olabileceğini ve hemşirenin bakımı planlama ve sunma aşamalarında bu farklılıkları tüm bileşenleriyle dikkate alması gerektiği belirtilmiştir. Bu sayede eşsiz olan her bireye ortak bir yol izleyerek bireyselleştirilmiş ve holistik hemşirelik bakımı vermenin mümkün olduğu belirtilmiştir.

KAYNAKLAR

1. Pektekin Ç. *Hemşirelik Felsefesi. Kuramlar-Bakım Modelleri Ve Politik Yaklaşımlar*: İstanbul medikal yayıncılık, 2013.
2. Albayrak S. *Günlük Yaşam Aktiviteleri Modeli*. In: Ocakçı AF, Alpar Ecevit Ş, editors. *Hemşirelikte Kavram, Kuram ve Model Örnekleri*. İstanbul: İstanbul Medikal Yayıncılık, 2013.
3. Holland K, Jenkins J. *Applying the Roper-Logan-Tierney Model in Practice-E-Book*: Elsevier Health Sciences; 2019.
4. Walker PH, Neuman BM. *Blueprint for use of nursing models: Education, research, practice, and administration*: Jones & Bartlett Learning, 1996.
5. McEwen M, Wills EM. *Theoretical Basis For Nursing*: Lippincott Williams & Wilkins; 2017.
6. Williams BC. The Roper-Logan-Tierney model of nursing: A framework to complement the nursing process. *Nursing*2020. 2015; 45(3): 24-6.
7. Zuhur Ş, Özpancar N. Türkiye’de kronik hastalık yönetiminde hemşirelik modellerinin kullanımı: sistematik derleme. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*. 2017; 19(2): 57-74.
8. Demir M. Kalp Yetmezliğinde Yaşam Kalitesi ve Günlük Yaşam Aktivitelerinin Değerlendirilmesi. Edirne: Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2008.
9. Mooney M, O’Brien F. Developing a plan of care using the Roper, Logan and Tierney model. *British Journal of Nursing*. 2006;15(16): 887-92.
10. Roper N, Logan WW, Tierney AJ. *The Roper-Logan-Tierney Model Of Nursing: Based On Activities Of Living*: Elsevier Health Sciences, 2000.
11. Bruderer-Hofstetter M, Sikkes SAM, Münzer T, Niedermann K. Development of a model on factors affecting instrumental activities of daily living in people with mild cognitive impairment – a Delphi study. *BMC Neurology*. 2020; 20(1): 264.
12. Velioglu P. *Hemşirelikte Kavram Ve Kuramlar*: Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Mezunlar Derneği, 1999.
13. Erer MT, Akbaş M, Yıldırım G. Hemşirelik sürecinin evrimsel gelişimi hemşirelik süreci. *Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi*. 2017; 7(1): 1-5.
14. Basit G. Bakımın Rehberi: Hemşirelik Süreci. *Genel Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2020; 2(2): 77-90.
15. Bellman LM. Changing nursing practice through reflection on the Roper, Logan and

- Tierney model: the enhancement approach to action research. *Journal of Advanced Nursing*. 1996; 24(1): 129-38.
16. Dramalı A, Kaymakçı S, Demir F, Özbayır T. Bakım Planı İçin Veri Toplamada Roper, Logan Ve Tierney Modelinin Uygulanması. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*. 1998; 14(1): 1-6.
 17. Elsherif M, Noble H. Management of COPD using the Roper-Logan-Tierney framework. *British Journal of Nursing*. 2011; 20(1): 29-33.
 18. Habermann M, Uys LR. *The Nursing Process: A Global Concept*: Elsevier Health Sciences; 2006.
 19. Timmins F, O'Shea J. The Roper-Logan-Tierney (1996) model of nursing as a tool for professional development in education. *Nurse education in practice*. 2004; 4(3): 159-67.
 20. Koç Z, Kızıltepe SK, Çınarlı T, Şener A, editors. *The Use of Theory in Nursing Practice, Research, Management and Education*, 2017.